

NOVOBANSKÉ NOVINY

MESAČNÍK OBČANOV MESTA NOVÁ BAŇA A OKOLIA

Ročník XXIX.

September 2020

Číslo 9

Cena 0,50 EUR

www.novabana.sk

Mesto Nová Baňa vyhlasuje XXVII. ročník amatérskej fotografickej súťaže AMFO Nová Baňa 2020.

POSLANIE: Propagácia mesta cez farebnú a čiernobielu fotografiu v oblastiach:

- život a ľudia v našom meste,
- príroda a turistické centrá mesta a okolia,
- kultúrne pamiatky v našom meste,
- ľudové tradície a zvykoslovie v meste a okolí,
- šport v našom meste,
- iné ľubovoľné tematické zameranie súvisiace s mestom Nová Baňa.

PODMIENKY: Kolekcia farebných alebo čiernobielych fotografií (min. 3 ks, max. 7 ks). Fotografie musia mať rozmery minimálne 18 x 24 cm. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo víťazné fotografie si ponechať na propagáciu mesta. Vyhradzuje si ďalej právo uverejniť vybrané fotografie s cieľom propagácie bez nároku na honorár.

MIESTO VÝSTAVY: VESTIBUL KINA VATRA

DÁTUM VÝSTAVY: NOVEMBER 2020

UZÁVIERKA A ZBER PRÁČ: 22. 10. 2020

KONTAKT: OKI MsÚ Nová Baňa, tel. č.: 045/67 82 886

„Obrázok pre Darinku“

Projekt „OBRÁZOK PRE DARINKU“ vznikol ako myšlienka učiteľiek Mgr. Alexandry Beňovej a Mgr. Alice Bindovej pôsobiach v materskej škole na podporu rozvoja detského výtvarného prejavu. Cieľom bolo vzbudiť u detí záujem o umenie, formovať ich vkus či naučiť ich prijímať umelecké a estetické hodnoty priamym stykom s umením. Otvorenie slávnostnej vernisáže k prvému ročníku a odovzdávanie cien sa uskutočnilo 21. augusta 2020 v Pohronskom múzeu v Novej Bani a výstava bude trvať do 27. 9. 2020.

Viac na strane 8

Popoludnie s HS RETRO

V stredu 12. augusta sme mali možnosť prežiť jedno z ďalších príjemných popoludní tohto leta. V radničnom parku sme sa započúvali do tónov ľudových piesní v podaní hudobnej skupiny RETRO z Novej Bane. To, že nám bolo naozaj príjemne, potvrdili aj diváci, ktorí

si vyžiadali na záver prídavok a účinkujúcich odmenili veľkým potleskom. Ďakujeme všetkým, ktorí sa podujatia aj napriek veľkému teplu zúčastnili a potešili svojou prítomnosťou nielen nás, organizátorov, ale aj členov hudobnej skupiny RETRO.

Mgr. Iveta Lukáčová, MsÚ
Nová Baňa
foto: Trajtelová, MsÚ Nová

ŠTAFETOVÝ POLMARATÓN STREDNÝCH ŠKŔOL V OKRESE ŽARNOVICA

3. ROČNÍK

24.9.2020

KDE: NOVÁ BAŇA

ŠTART: 9:00 pred budovou GFS
(20 okruhov v dĺžke 1.1km - študenti SŠ)

VYVRCHOLENIE PODUJATIA: 12:00
(1 okruh pre verejnosť)

BEH ZA GYMŇÁZIUM

Tombola a občerstvenie pre každého účastníka

Zapoj sa do Európskeho týždňa športu a ukáž, že šport ťa baví!

Viac informácií sledujte na

PARTNERI:

Eva Mikušková - Šport bar

Reštaurácia Zlatý Bažant Nová Baňa

#BEACTIVE

S FINANČNOU PODPOROU
BANSKOBYSTRICKÉHO
SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Oslava 76.výročia SNP

...a čo i dušu dáš v tom boji divokom: Mor ty len, a voľ nebyť, ako byť otrokom...

Zo Slobodného vysielateľa v Banskej Bystrici zazneli verše básnika Sama Chalupku a zvučka z pera majstra Cikkera. Podplukovník Ján Golian, veliteľ pozemného vojska, vydal dohovorený utajený rozkaz: „Začnite s vysťahovaním!“ Bol 29. august 1944. Slováci povstali proti agresorovi a zaradili sa medzi víťazné krajiny druhej svetovej vojny.

Generál vo výslužbe Teodor Šlajchart / novobanský rodák/, ktorý v tom čase pôsobil a bojoval ako dôstojník v Žiline, po rokoch konštatoval: „Historická pravda je jednoznačná a v podstate jednoduchá – Slováci povstali so zbraňou v ruke proti vojenskej okupácii svojej krajiny nacistickými vojskami a proti tým, ktorí okupantom so zbraňou v ruke pomáhali.“

Slováci neboli a nie sú národom holubičím. Vždy sa bili za svoje práva – aj za cenu života. Slovenské národné povstanie sa považuje za jednu z najrozsiahlejších vojenských akcií v tle nepriateľa počas druhej svetovej vojny. Bolo slovenským príspevkom k porážke nacizmu. Bolo obranou vlastného územia proti obsadeniu cudzou mocnosťou. Znemožňovalo nemeckým vojskám plne využívať slovenské komunikácie na prepravu vojsk a materiálu na východný front a spôsobovalo im straty na živej sile a materiáli. Povstanie vypuklo predčasne. Vypuklo skôr,

ako sa mohla zabezpečiť jeho súčinnosť s postupujúcou Červenou armádou, ale žiaden slovenský veliteľ nepodpísal kapituláciu, hoci ju Nemci ponúkali. Dvojmesačné udržanie povstaleckého územia proti nemeckej presile si zasluhuje hlbokú úctu a uznanie.

Nacistické vraždenie a teror od septembra 1944 do konca apríla 1945 si vyžiadalo 211 masových hrobov a 5 305 obetí. Úplne alebo čiastočne bolo vypálených 102 obcí a osád. Mnohé z nich len pár dní pred príchodom osloboditeľských vojsk. Stojíme pri pomníku našich spoluobčanov, ktorí zahynuli krutým spôsobom. Brutálne udalosti, ktorých sa dopustili fašisti a ich prisluhovači vo vtedajšom našom okrese – v Ostrom Grúni a Kľaku, sú prezentované aj v celosvetových dejinách. Statočne sa v Kľaku zachoval kňaz Rudolf Klucha, ktorému Nemci udelili výnimku. Neprijal ju! Chcel zahynúť s ostatnými. Zrazu sa objavila motospojka s rozkazom na ukončenie masakru. Objektívny obraz týchto dní vylíčil skvelý publicista a novinár Gavril Gryzlov, ktorý záver svojho nedlhého života prežil na samote v horách v blízkosti nášho mesta. Vo svojej reportáži Gardistické inferno – o udalostiach vo vápenke v Nemeckej poukázal na to, ako sa dokážu zmeniť slušní ľudia pod vplyvom fašistickej ideológie na chladnokrvných vrahov. Zločiny, ku ktorým došlo, sa nedajú vymazať ani ospravedlniť. Za všetkými stoja konkrétni ľudia.

V histórii nie je žiadne obdobie len čierne alebo len biele. Ako pri každej dejinnej udalosti stali sa omyly aj v súvislosti s povstaním. Na základe kolektívnej viny zahynuli aj nevinní nemeckí spoluobčania. Príčinou bola pomsta za prehršky jednotlivcov, ktorí kolabovali

vali s agresormi a zapríčinili smrť partizánov a vojakov. Temné stránky povstania dnes zneužívajú niektorí historici. Charakterizuje ich primitívny antikomunizmus a zlostné ataky proti partizánom.

„Kto sa nevie poučiť z minulosti, je nútený prežívať ju znova.“ História sa nedá vygumovať. Svet uznal a dodnes vysoko hodnotí prínos Slovákov v protifašistickom odboji. Je povinnosťou objektívne informovať mladšiu generáciu o udalostiach, ktoré sa stali, keď oni ešte nežili. Spomeňme si na hrdinov, ktorí v povstaní zahynuli. Uctíme si žijúcich deväťdesiatnikov, ktorí hrôzy vojny prežili, prekonali hlad, zimu, choroby a vyčerpanie na smrť!

Deň 29. august je štátny sviatok. Vzdajme mu úctu, ktorá mu právom prináleží!

Ing. Július Uhrecký
foto: H. Trajtelová

Informačný blok primátora mesta Nová Baňa

• S príchodom septembra sa lavice škôl znovu zaplnili žiakmi, ktorí boli od polovice marca nútení zostať doma a do škôl sa v minulom školskom roku vrátili len na krátku dobu koncom júna. Po letných prázdninách sa tak znovu vrátil život do ZŠ J. Zemana aj ZŠ sv. Alžbety v Novej Bani. Začiatok školského roka sme po zohľadnení opatrení ministerstva školstva neotvárali spoločným slávnostným otvorením a privítaním prváčikov, ale museli sme sa uspokojiť s privítaním v rámci jednotlivých tried. Opatrenia, ktoré nariadilo ministerstvo školstva v spolupráci s ÚVZ, sú aplikované a v plnom rozsahu dodržiavané aj v Novej Bani.

• V súčasnej prebiehajúcej druhej vlny ochorenia COVID-19 máme vo všetkých inštitúciách v rámci mesta Nová Baňa zabezpečený a pripravený dostatok ochranných prostriedkov a všetci sa v rámci pracovného aj mimopracovného života správame zodpovedne. Aj vďaka tomu sa v Novej Bani vyskytlo iba jedno podozrenie na toto ochorenie za celé obdobie, ktoré po opakovanom testovaní po piatich dňoch nebolo potvrdené. V našom meste tak reálne nikto nebol liečený ani nepotreboval urgentnú špecializovanú zdravotnú starostlivosť v dôsledku koronavírusu. Verím, že náš disciplinovaný prístup a zachovávanie všetkých nariadení zabezpečí, že v prebiehajúcej druhej vlny bude epidemiologická

situácia rovnako priaznivá, ako bola doteraz.

• V súvislosti s novou situáciou s ochorením COVID-19 sa musíme všetci vedieť vysporiadať aj s nečakanými negatívnymi ekonomickými dopadmi, ktoré postihli celú spoločnosť a najmä rodiny a ľudí, ktorí kvôli tomu stratili prácu. Vláda samospráve ponúkla možnosť čerpania návratnej finančnej pôžičky prostredníctvom ministerstva financií vo výške 167 000 eur, o ktorú sa Nová Baňa plánuje uchádzať. Zároveň bola možnosť do 31. augusta požiadať o refundáciu nákladov na mzdy zamestnancov materských škôl do výšky 80 percent zo stanoveného maximálneho základu. Mesto túto možnosť využilo. Na najbližšom rokovaní mestského zastupiteľstva šiestnásteho septembra 2020 bude na programe aj zmena rozpočtu, ktorá po schválení poslancami umožní v tomto roku realizovať viacero investičných akcií, ktoré boli pre koronakrízu pozastavené. V prvom polroku bola najväčšou investíciou rekonštrukcia Ulice mieru, ktorá bola realizovaná podľa pôvodného plánu a dnes už slúži nám všetkým. V jesenných mesiacoch bude prebiehať tvorba rozpočtu na rok 2021, pričom bude kľúčové dokázať zabezpečiť dostatok disponibilných zdrojov na rozvoj života v meste aj v období klesajúcich príjmov a významne zvýšených mzdových nákladov v dôsledku zákonom stanoveného zvýšenia v roku 2019 a 2020.

• Programové obdobie EŠIF (európskych štrukturálnych a investičných fondov) 2014 – 2020 sa pomaly končí a začína sa nové na roky 2021 – 2027. V rámci končiacieho programového obdobia sú niektoré programy stále nevyčerpané a iné boli nedostupné už posledné dva roky. V novom programovom období sa celá agenda EŠIF plánuje preniesť na regióny, ktoré sú tvorené z viacerých samospráv a vo veľkej miere sú to regióny v okolí veľkých a stredných miest. Nová Baňa patrí do regiónu bývalého okresu Žiar nad Hronom, kde boli vytvorené územné stratégie pre jednotlivé mestá ako Kremnica, Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica a Nová Baňa a okolité obce okolo nich. Naša RIUS (regionálna integrovaná územná stratégia) zahŕňa Novú Baňu a mikroregión, ktorý tvoria obce Brehy, Rudno nad Hronom, Voznica, Tekovská Breznica, Orovnica, Hronský Beňadik, Veľká Lehota a Malá Lehota. Najnákladnejšou požiadavkou v mnohých regiónoch na Slovensku je dobudovanie infraštruktúry vodovodov, kanalizácie a vedenia elektrickej energie, pričom eurofondy v nasledujúcom programovom období 2021 – 2027 majú byť v zmysle Projektu Európa 2030 zamerané najmä na smart technológie, vedu a výskum. ZMOS (Združenie miest a obcí Slovenska) a ÚMS (Únia miest Slovenska) sa snažia vyrokovať možnosti čerpania eurofondov u nás aj na dobudovanie infraštruktúry, ktorá stále chýba.

• V roku 2018 sa začalo s aktualizáciou územného plánu, ktorý bol schválený v roku 2014. Táto aktualizácia je vo finálnej fáze, v ktorej prebehne prerokovanie všetkých pripomienok predložených v návrhoch od občanov a inštitúcií. Následne bude územný plán odsúhlasený v mestskom zastupiteľstve a uvedený do platnosti na nasledujúce štyri roky. V rámci územného plánu sa musí mesto Nová Baňa vysporiadať s viacerými špecifikami: členitosť a rozľahlosť katastrálneho územia a z toho vyplývajúci 140 km miestnych komunikácií či nedostatočná infraštruktúra, čo neumožňuje pripojenie na kanalizáciu, plyn či vodovod v častiach mimo mestského územia. Rovnako je tu aj potreba revitalizácie KBV (komplexnej bytovej výstavby) najmä vo vzťahu k parkovacím plochám, kontajnerovým státiar, mobiláru a oddychovým zónam a nemalý investičný dlh na verejných budovách a cestných komunikáciách vrátane mostov. Mesto sa bude snažiť o zabezpečenie riešení požiadaviek na rozvoj územia aj so zapojením externých zdrojov v rámci spolupráce s VÚC a jednotlivými ministerstvami.

Mgr. MVDr. B. Jaďud', MBA,
primátor mesta

DIGITALIZÁCIA MESTSKÉHO ÚRADU

Každý asi postrehol snahu štátu o elektronizáciu služieb verejného sektora. Na začiatku vznikol projekt DCOM (Dátové centrum obcí a miest), ktorého úlohou bolo vybudovať špecializované datacenter pre obce a mestá, v ktorom by bola sústredená infraštruktúra a softvérové vybavenie potrebné na sprístupnenie elektronických služieb samosprávy občanom.

Po preštudovaní a zvážení všetkých pre aj proti nakoniec mesto Nová Baňa vyhodnotilo projekt DCOM ako síce vhodný pre obce, ale nevhodný pre mesto, upustilo od tohto projektu a rozhodlo sa ísť alternatívnou cestou.

Ústredný portál verejnej správy je zdarma dostupný aj prostredníctvom občianskeho preukazu zástupcu mesta alebo ním poverenej osoby. Toto fungovalo do doby, kým neprišlo

k zmene. Od 1. 1. 2019 sú mestá povinné posilať výmery za komunálny odpad a dane elektronickou formou, čo prinieslo nové problémy. Aj preto sme sa zapojili do neformálnej iniciatívy miest a obcí a hľadali riešenie, ktoré by vyhovovalo občanom aj mestu.

Podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov je orgán verejnej moci povinný s právnickými osobami aj s fyzickými osobami, ktoré si aktivovali elektronickú schránku, komunikovať už len v elektronickej podobe. Elektronickej schránkou sa myslí schránka na Ústrednom portáli verejnej správy (www.slovensko.sk).

Po rôznych technických problémoch a novinkách zo strany štátu je nakoniec mesto nútené vyriešiť tento problém štandardizovaným

spôsobom, a tak začiatkom roka 2021 uzavrie zmluvu s dodávateľom informačných systémov mesta, firmou Datalan, a. s., o zriadení eGov konektoru, ktorý zabezpečí komunikáciu medzi existujúcou infraštruktúrou a Ústredným portálom verejnej správy (www.slovensko.sk).

Okrem iného to znamená, že mesto môže posilať elektronické úradné dokumenty, a okrem výmerov za komunálne odpady a daňových výmerov by sa táto elektronizácia mala týkať aj ostatných dokumentov v rámci komunikácie s občanmi, podnikateľmi, úradmi a inštitúciami.

V neposlednom rade by táto zmena mala priniesť úsporu na poštových poplatkoch, ktoré boli za rok 2019 vo výške 11 906 €.

Bc. Ján Ďurovský,
informatik MsÚ

SPRÁVY Z RADNICE

V tejto pravidelnej rubrike vám budeme prinášať najdôležitejšie dianie a informácie, ktoré sa udiali na pôde Mestského úradu v Novej Bani:

• Od septembra 2020 je znova obsadená funkcia hlavného kontrolóra Mesta Nová Baňa. Po úspešnom výberovom konaní dňa 10. augusta 2020 sa ňou stala PhDr. Katarína Segetová. Môžete ju kontaktovať prostredníctvom email: kontrolor@novabana.sk, 045/6782827.

• Mesto využilo aj možnosť čerpania finančných prostriedkov z Operačného programu ĽUDSKÉ ZDROJE, ktoré poskytuje Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica a zamestnalo v projekte na dobu 9. mesiacov absolventku VŠ Ing. Veroniku Búryovú, ktorá ako asistent primátora bude mať v kompetencii aj prípravu podkladov na čerpanie dotácií a fondov z EÚ a iných mimorozpočtových zdrojov.

• Po prvý krát sme na úrade zriadili 2 chránené

pracovné miesta, na zamestnanie ľudí z telesným alebo duševným znevýhodnením. Miesto na ktoré nastúpila Ing. Ľubica Krajčovičová je vyčlenené na priamu spoluprácu so seniormi a druhé je obsadené Ing. Katarínou Jančekovou, ktorá sa špecializuje na odborné činnosti požiarnej ochrana, bezpečnosť pri práci a civilná ochrana.

• Vzhľadom na vyhlásenie mimoriadnej situácie v termíne od 12.3.2020 vládou SR, v súvislosti so šírením COVID 19 a v súlade so zákonom NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a vyhláškou MV SR č. 523/2006 Z.z o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovania jednotiek civilnej ochrany a ďalšími právnymi normami si mesto Nová Baňa uplatnilo prostredníctvom OÚ doteraz priamo vynaložené náklady na materiálne zabezpečenie prác v celkovej výške 9 330,07 eur.

Novou hlavnou kontrolórkou mesta Nová Baňa sa s účinnosťou od 1. septembra 2020 stala PhDr. Katarína Segetová.

Poslanci mestského zastupiteľstva (MsZ) ju na tento post zvolili vo verejnom hlasovaní desiatimi hlasmi z celkovo prítomných jedenástich.

Nová hlavná kontrolórka mesta Nová Baňa bola v zmysle platnej legislatívy zvolená na šesťročné funkčné obdobie 2020 – 2026. Zamestnaná bude na pracovný úväzok 0,6.

Protikandidátmi PhDr. Segetovej bol JUDr. Marek Keller bytom Levice, Mgr. Zuzana Mozoľová, bytom Šafa, Mgr. Martin Uhnák z Levíc. Z nich len JUDr. Keller získal jeden hlas poslancov, PhDr. Segetová tak získala potrebnú nadpolovičnú väčšinu hlasov hneď v prvom kole. Hlavný kontrolór mesta chýbal Novej Bani od 1. júla 2020, keď sa tejto funkcie pre zdravotné dôvody vzdala Ing. Darina Lenčová.

Mgr. Ľudmila Rajnohová,
prednostka MsÚ Nová Baňa

Naše mesto má novú kontrolórku

Hlavný kontrolór mesta vykonáva kontrolu zákonnosti, účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti pri hospodárení a nakladaní s majetkom a majetkovými právami mesta, kontroluje príjmy, výdavky a finančné operácie mesta, vybavovanie sťažností a petícií, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené mestom, právnické osoby, v ktorých má mesto majetkovú účasť, a iné osoby, ktoré nakladajú s majetkom mesta alebo ktorým bol majetok mesta prenechaný na užívanie. Hlavný kontrolór predkladá mestskému zastupiteľstvu najmenej raz ročne správu o kontrolnej činnosti. Raz za šesť mesiacov predkladá poslancom návrh plánu kontrolnej činnosti. Správu o výsledkoch kontroly predkladá priamo mestskému zastupiteľstvu.

Čo Vás motivovalo prihlásiť sa do konkurzu hlavnej kontrolórky?

„Celý študijný život som sa venovala štúdiu ekonomie a pred dvomi rokmi som ho zavŕšila doktorátom. V súčasnosti pôsobím v Inštitúte regionálnej politiky, kde sa venujem analýzam rozpočtu miest a obcí. Rada by som pretavila svoje teoretické odborné znalosti aj do praxe a verím, že budem pre mesto Nová Baňa prínosom. Urobím maximum pre to, aby ste mali aj občania reálny obraz o zákonnosti a ekonomickej efektívnosti fungovania mesta a jeho organizácií. Aj keď počas môjho pôsobenia ako hlavnej kontrolórky budú komunálne voľby, ja nebudem prostriedkom politického zápasu. Na svojej pozícii chcem pôsobiť ako odborníčka, ktorú si tu o šesť rokov ponechá aj ďalšie zastupiteľstvo a vďaka ktorej v prípade kontroly Najvyššieho kontrolného úradu tento odíde z Novej Bane s dlhým nosom.

Aké zmeny by ste chceli zaviesť v našom meste?

Hlavnému kontrolórovi zo zákona vyplýva povinnosť predkladať na každé zastupiteľstvo kontrolu plnenia uznesení MsZ a na každom MsZ prednášať správu o stave a vývoji dlhu.

Čo sa ale týka zmien, ktoré by som rada zaviedla aj do praxe, chcela by som zmeniť spôsob zostavovania plánu kontrolnej činnosti. Zo zákona vyplýva, že sa návrh tohto plánu zostavuje 2-krát do roka a ja by som k tomu chcela pristupovať trochu inak, osobnejšie. S každým poslancom by som sa stretla a

vypočula si návrhy vyplývajúce z jeho kontroly. To by bolo pre mňa podkladom na zostavenie plánu kontrolnej činnosti už na I. polrok 2021. Som tu hlavne pre poslancov MsZ, pretože keď prejde návrh zákona o obecnom zriadení, ktorý je momentálne v parlamente, tak od nového roka primátor ani starosta nebude môcť zadávať úlohy hlavnému kontrolórovi. Ako hlavná kontrolórka tak budem podriadená výlučne poslancom MsZ.

Tiež chcem zbierať podnety od občanov a, povedzme si úprimne, v praxi sú najviac využiteľné podnety od zamestnancov. Po dohode s pánom primátorom sa už pracuje na úprave na stránke mesta, aby na nej bola jednoducho a rýchlo dostupná možnosť anonymného zadávania podnetov pre kontrolóra. Som presvedčená, že práve toto dokáže ušetriť prostriedky a odkryť rôznych kostlivcov schovaných v skriniach hlavne mestských organizácií s komplikovaným systémom.

Čo zaradíte medzi prvé kontroly?

Samozrejme, dodržiám časť už schváleného plánu kontrolnej činnosti a zameriam sa na správu rozpočtu mesta na rok 2021 – 2023 a aj pomoc s tvorbou rozpočtu. Pri sledovaní obcí a miest, kde prebehla kontrola NKÚ, som zistila, že najväčšie pochybenia boli v tom, že neprebehla žiadna alebo prebehla len formálna predbežná finančná kontrola, boli vyššie výdavky rozpočtu, ako boli schválené, neboli žiadne alebo boli neskoré zmeny výdavkov rozpočtu a poskytovanie dotácií z rozpočtu

mesta bolo v nesúlade s VZN. Problémom bolo aj neskoré zverejňovanie. Malo by byť samozrejme, aby sa toto v meste Nová Baňa nedialo a boli dodržiavané všetky pravidlá.

text a foto: Veronika Volfová

Odpadové pneumatiky je možné odovzdávať v technických službách

V spolupráci so spoločnosťou Eltma, s. r. o., a Technickými službami mesta Nová Baňa bolo v našom meste zriadené zberné miesto kolektívneho systému Eltma pre spätný zber pneumatík. Vďaka tomu je možné od augusta tohto roku odovzdávať odpadové pneumatiky v Technických službách mesta Nová Baňa na „hornom dvore“, Dlhá lúka 13, a to bezplatne každý pracovný deň – pondelok – piatok, od 8:00 do 14:00 hod. a v sobotu okrem sviatkov od 7:00 do 13:00 hod. Prevádzkovateľ zberného miesta preberá pneumatiky len od konečných používateľov, nie od organizácií a podnikateľských subjektov, ktorých pneumatiky sú predmetom podnikateľskej činnosti.

Podľa predchádzajúceho znenia zákona o odpadoch bolo možné odpadové pneumatiky odovzdať len u distribútora pneumatík, to znamená, že v predajniach pneumatík, a tiež v pneuservisoch, aj v takých, kde sa pneumatiky nepredávajú. Zmena v zákone, ktorá opäť umožňuje obciam zbierať pneumatiky aj na zberných dvoroch, je prínosom najmä v oblasti prevencie vzniku čiernych skládok.

Mesto Nová Baňa sa rozhodlo túto možnosť zriadenia zberného miesta pre odpadové pneumatiky využiť a pomôcť tak občanom s jednoduchým odovzdaním starých opotrebovaných pneumatík v technických službách. Zároveň dúfame, že sa tým eliminuje výskyt tohto odpadu v okolitej prírode a na miestach, kde nepatrí.

Opotrebované pneumatiky je stále možné bezplatne odovzdávať v rámci siete distribútorov. Blížšie informácie o týchto zberných miestach a konkrétnych predajniach či servisoch v našom meste sú dostupné na webovej stránke OZV pre pneumatiky ELTMA www.eltma.sk.

Prevádzkovateľ zberného miesta je povinný odmietnuť spätný zber pneumatík, v prípade ktorých je možné vzhľadom na množstvo a typ alebo iné okolnosti odôvodnene pochybovať o tom, že pochádzajú priamo od konečného používateľa. Pneumatiky je potrebné na spätný zber odovzdávať bez cudzorodých telies, nečistôt a iného odpadu, celistvé, bez ráfikov a diskov. Inak má prevádzkovateľ právo prevzatie pneumatík odmietnuť.

text a foto: Ing. Katarína Naďová

Technické služby mesta Nová Baňa prijímú do trvalého pracovného pomeru zamestnancov na pozície

ELEKTRIKÁR, ÚDRŽBÁR

Osobitné predpoklady a zručnosti:

- Vyhláška č. 508/2009, § 22 samostatný elektrikár
- Osvedčenie o obsluhu zdvíhacích zariadení – pohyblivé pr. plošiny
- Vzdelanie v odbore elektro podmienkou
- Znalosť údržbárskych prác (elektro, inštalátorske)
- Manuálna zručnosť, pracovné nasadenie
- Samostatnosť, spoľahlivosť a zodpovednosť
- Vodičský preukaz typu B, C

Platové podmienky:

v zmysle zákona č. 553/2003 Z. z. (zákon o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov)

Termín nástupu: 1. 10. 2020

PRACOVNÍK VEREJNEJ ZELENE A MIESTNYCH KOMUNIKÁCIÍ

Osobitné predpoklady a zručnosti:

- Vodičský preukaz typu B, T, typu C je výhodou
- Manuálna zručnosť, pracovné nasadenie
- Samostatnosť, spoľahlivosť a zodpovednosť

Platové podmienky:

v zmysle zákona č. 553/2003 Z. z. (zákon o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov)

Termín nástupu: ihneď

Blížšie informácie radi poskytneme na telefónnom čísle 045/6856003 alebo osobne v TS mesta Nová Baňa.

V poliklinike MEDIFORM, s. r. o., sa môžete dať otestovať na COVID-19

každý štvrtok od 08:00 – 09:00 hod.

Otestovať sa môžu dať pacienti:

- indikovaní svojím všeobecným lekárom,
- pacienti odoslaní RÚVZ / regionálnym úradom verejného zdravotníctva/,
- pacienti odoslaní z NCZI / Národného centra zdravotníckych informácií/,
- samoplátcovia.

NA ODBER JE POTREBNÉ SA VOPRED OBJEDNAŤ.

Objednať sa na odber je možné iba cez internet, nie osobne v priestoroch odberného miesta.

Testovanie zabezpečujú zamestnanci polikliniky MEDIFORM, s. r. o.

Blížšie informácie na www.mediform.sk alebo na čísle 0904 112 112.

Leto 2020 v CVČ

Napriek ťažkej situácii, ktorá nás všetkých zasiahla a obmedzila, pracovníci Centra voľného času v Novej Bani nezaháli a spoločnými silami pripravili pre deti nášho mesta pestrý prázdninový program.

Naša táborová činnosť sa začala 6. júla 2020 prímestským táborom Výtvarná Jašíškola so zameraním na kreativitu, šikovnosť a tvorivosť detí. Táborníci kreslili na tričká, maľovali na sklo, pracovali na autoportrétoch. Zabávali sa tiež vo Vodnom raji Vyhne a navštívili filmové predstavenie v Banskej Bystrici. Na konci

týždňa pripravili vernisáž s občerstvením, na ktorej predstavili všetky práce svojim rodičom. Druhý júlový týždeň odštartoval tábor Pohodák. Bol plný zábavy, pohybu a adrenalínu. Deti sa bavili v kine v Banskej Bystrici, jazdili na koňoch a štvorkolkách, kúpali sa vo Vyhniach. Zažívali aj radosť a prejavili súťaživosť v

rôznych súbojoch a aktivitách. Celý týždeň boli hodnotené zázračným farebným elixírom správneho pohodačka.

V treťom tábore sa naše centrum zmenilo na osadu plnú indiánov. Deti stavali indiánske típi, vyrábali luky, trénovali lukostreľbu, pracovali na indiánskych čelenkách a tričkách. Spestrením tábora bola jazda na koňoch, kúpanie sa a návšteva kina. Posledný deň sme zavŕšili turistiku na Skalku, ktorá bola spojená s opekaním.

A ako to bolo v športovom tábore? Zúčastnili sa na ňom deti, ktoré rady športujú a sú pohybovo aktívne. Trávili veľa času pri rôznych pohybových aktivitách na Tajchu, ďalšou aktivitou bola turistika a ďalej napríklad plávali na kúpalisku v Margite Ilone a vo Vodnom raji Vyhne. Vďaka týmto rôznorodým aktivitám zažili veľa zábavy a radosť z pohybu.

Zakončením prázdninovej činnosti bol tábor Rozprávko. Deti žili celý týždeň v rozprávkovej krajine Asterixa a Obelixa, objavovali Madagaskar či hľadali Dory. Logické a pohybové hry a tanec ich bavili počas celého týždňa. Za zábavou sme tiež vycestovali na kúpalisko vo Vyhniach a do kina v Banskej Bystrici. Keď sa potom deti chystali na rozprávkovú párty, menili sa na rôzne rozprávkové bytosti. Celý týždeň nacvičovali divadelné predstavenie o princeznej Kvapôčke, s ktorým potom posledný deň prekvapili rodičov.

Úprimne ďakujem pánovi Štrbovi, ktorý nás bezpečne vozil autobusom a pánovi Ivanovi Lachkému – Radničná vináreň a pani Jozefine Šipikalovej – Banský dvor, ktorí sa starali o to, aby sme mali plné brušá. Ďakujem svojim kolegom z CVČ a animátorom – Zuzane Polcovej, Kristíne Lachkej, Petrovi Hudecovi, Žofii Šutkovej, Jurajovi Kološtovi, Tatiane Lachkej, Helene Lacovej a Anne Kopernickej za stopercentne odvedenú prácu. A v neposlednom rade ďakujem rodičom za prejavenu dôveru.

Ako každé leto aj toto nám v spoločnosti šikovných detí ubehlo veľmi rýchlo. Bolo plné zážitkov a detského smiechu. Tak opäť o rok, kamaráti.

Tatiana Polcová,
riaditeľka CVČ Nová Baňa
foto: archív CVČ

UMENIE: DFS NOVOBANČEK - MŠ, I. a II. ZŠ
 MAŽORETKY - II. ZŠ
 TS ZUZANA , moderný tanec- II. ZŠ
 TS LENTILKY, moderný tanec - 3. a 4 r. ZŠ
 TS LIENKY, taneč. prípravka - MŠ
 DIVADELNÝ - ZŠ, SŠ

KERAMICKÝ - ZŠ, SŠ
 PASTELKA, výtvarný - MŠ
 DIELNIČKA, handmade - ZŠ
 ATELIÉR, výtvarný - ZŠ
 ARANŽOVANIE - ZŠ

SPOLOČENSKÉ A INÉ:
 KUCHÁRIK - ZŠ
 LEGO STAVITEĽ - MŠ, ZŠ
 POČÍTAČE - ZŠ
 VČELÁRSKY- ZŠ, SŠ
 ŠACHOVÝ - ZŠ, SŠ
 HRÁČ, šipky, X BOX, stol. futbal - ZŠ
 MLÁDEŽNÍCKY PARLAMENT - ZŠ, SŠ, VŠ

ŠPORT: ATLETIKA - MŠ, ZŠ
 STRELECKÝ - ZŠ, SŠ
 STOLNÝ TENIS - ZŠ
 LYŽIARSKY - ZŠ
 TURISTICKÝ - ZŠ
 CROSS FIT - ZŠ, SŠ
 PLAVECKÝ - ZŠ
 JAZDECKÝ - ZŠ

**ZÁUJMOVÉ
 ÚTVARY
 2020/2021**

ŠPORT UMENIE MLÁDEŽ PRÍRODA

Prihlásiť sa môžete v CVC, Bernolákova 30, Nová Baňa
 Tel.č.: 045/68 56 365, cvcnovabana.sk, Centrum voľného času Nová Baňa

„Obrázok pre Darinku“ – Zimné radovánky

Dňa 21. augusta 2020 sme slávnostnou vernisážou v Pohronskom múzeu sprístupnili výstavu „Obrázok pre Darinku“. Tento projekt je myšlienkou učiteliek Mgr. Alexandry Beňovej a Mgr. Alice Bindovej pôsobiach v Materskej škole Nová Baňa na podporu rozvoja detského výtvarného prejavu. Cieľom bolo vzbudiť u detí záujem o umenie, formovať vkus a prijímať umelecké a estetické hodnoty priamym stykom s umením. Výstava výtvarných prác celoslovenskej výtvarnej súťaže detí predškolského veku bola tento rok zameraná na tému „zimné radovánky“. Zapojili sa do nej organizácie s deťmi predškolského veku (jasle, materské školy, súkromné materské školy, špeciálne materské školy, základné umelecké školy s prípravnými ročníkmi). Projekt „Obrázok pre Darinku“ napomáha vyhľadávaniu talentovaných tvorcov, poskytuje príležitosť na porovnanie ich umeleckej i technickej úrovne, rozvíja talent, kreativitu, nápaditosť či technické danosti dieťa. Neváhajte a prídte si k nám pozrieť diela malých umelcov, ktorí vo svojich dielach stvárňujú stavanie snehuliakov, lyžovačky, sánkovanie a iné príjemné zimné aktivity. Výstavu si v priestoroch Pohronského múzea môžete pozrieť do 27. septembra 2020.

Mgr. Jana Potocká
foto: Lucia Volfová

Novobanský lekárnik Móric Červinka

Dejiny zdravotníctva v slobodnom kráľovskom a banskom meste Nová Baňa zatiaľ nemáme súhrnne spracované s výnimkou niektorých čiastkových prác. V minulom roku sme ukončili výskumnú úlohu Dejiny lekárnictva v Novej Bani, ktorú sme aj súhrnne publikovali v časopise Slovenský lekárnik. Z tejto výskumnej úlohy vyberáme zaujímavú postavu – lekárnik Mórica Červinku, ktorý, hoci nebol novobanským rodákom, si naše mesto oblúbil a aktívne sa zapojil aj do verejného života.

PV našom meste sa profesia lekárnik spomína po prvýkrát v mestskom protokole Pohronského múzeu z 10. júla 1737. Išlo o Henricha Wintera, ktorý sa v meste zdržal len po dobu dvoch týždňov, po ktorých mu mestská rada vydala svedectvo o úspešnom účinkovaní. Obyvateľom mesta predával svoje lieky, ktoré ich zdraviu údajne veľmi prospievali. Lekára sa začína spomínať až v 19. storočí, vznikla okolo roku 1814. Známe sú mená niekoľkých lekárnikov, ktorí tu pôsobili – Jozef Wagner, Leopold Steindl, Ján Rauch či Edmund Nickl. Niekedy po roku 1871 prichádza do mesta mladý lekárnik Móric Červinka. Záznam o jeho narodení z 15. septembra 1849 nachádzame v matrike narodených farnosti Blumentál v Bratislave. Z tohto zaujímavého záznamu sa dá vyčítať, že bol nelegitímny dieťaťom služobnej Anny Šovčíkovej. Bola tam však i poznámka, že k otcovstvu sa prihlasuje advokát Karol Červinka, ktorý vykonával úrad hlavného prokurátora mesta Bratislava.

Vysokopostavený otec ho teda uznal za svojho. Vzhľadom na jeho spoločenské postavenie nebolo vhodné, aby uzavrel manželstvo so služobnou, ale na základe záznamov o narodení ďalších detí tohto páru môžeme predpokladať, že nažívali spolu ako manželia dlhé roky. Hoci si ju nevzal za manželku, všetky spoločné deti legitimizoval a dal im svoje meno.

Otec sa postaral aj o zodpovedajúce vzdelanie, pre chlapca z tej doby vynikajúce, čo mu zabezpečilo dobré živobytie. Móric sa dal do učenia ako 15-ročný. Od roku 1864 strávil tri roky u známeho prešporského lekárnik Felixa Pisztóryho, kde ako 18-ročný získal v roku 1867 výučný list. Následne potom v roku 1871 získal aj diplom magistra farmácie na univerzite vo Viedni. Oba tieto dokumenty – výučný list aj diplom – sú súčasťou našej muzeálnej zbierky.

Predpokladáme, že hneď po štúdiách prichádza Móric do Novej Bane, kde sa pravdepodobne zamestnal v lekárni u Edmunda Nickla. Tu pôsobil niekoľko rokov. Blízky vzťah medzi Nicklom a Červinkom dokazuje aj záznam z matriky sobášnených z novobanskej farnosti zo 4. novembra 1873, kde bol Nickl svedkom na jeho svadbe.

Móric Červinka sa oženil s Kornéliou Máriou Mocsigay, narodenou 24. októbra 1851 v Novej Bani, dcérou bývalého mešťanostu Františka Mocsigayho, čím sa začlenil do novobanskej „vyššej spoločnosti“. Mocsigay sa stal mešťanostom po búrlivých revolučných udalostiach, keď ho menovalo rakúske ministerstvo vnútra, a 10. mája 1850 zložil cisárovi prísahu vernosti v Zlatých Moravciach. Mešťanostom bol do roku 1858.

Pri pátraní v novobanskej a stupavskej matrike sme našli záznamy o ich deťoch, ktoré sa narodili počas dvadsať rokov trvajúceho

obdobia. Najstaršie z nich, dcéra Kornélia Justína Jozefína, sa narodilo 5. októbra 1874 v Novej Bani. Manželja sa potom na určitý čas pravdepodobne presunuli do Stupavy, čo predpokladáme na základe narodenia ich nasledujúcich troch detí, Františky Xavérie Jozefy, Ladislava a Margaréty, v rozmedzí rokov 1879 – 1882. Ďalší syn Karol Arnold sa narodil v roku 1884 už opäť v Novej Bani. Môžeme predpokladať, že to bolo obdobie, v ktorom sa Móric Červinka vracia do mesta a preberá Nicklova lekára. V roku 1886 sa v meste narodil aj syn František Xaver Jozef, ktorý sa však nedožil dospelosti, ako dvojročný ochorel na záškrt a umrel. V tomto nešťastnom roku stratili manželja Červinkovci až dve deti. Necelého polroka pred synovou smrťou sa im totiž narodila dcéra Mária, ktorá umrela v deň svojho narodenia. Pri jej mene je poznámka o núdzovom krste. Potom mali manželja ešte ďalších dvoch synov – v roku 1889 sa narodil Móric Eugen a v roku 1894 Kornel Ján.

Lekárnik Móric Červinka sídlila vo vtedajšom dome č. 110, kde mal zaznačené aj bydlisko. Dom dodnes stojí na dnešnej Bernolákovej ulici.

Móric Červinka mal okrem farmácie ako svojho povolania aj iné záujmy. Bol v Novej Bani verejne činný a prospešný, predovšetkým z hľadiska organizovaného boja s požiarmi. Bol zakladajúcim členom (1881) a v rokoch 1885 – 1888 a 1899 aj veliteľom Spolku dobrovoľných hasičov v Novej Bani.

Dlhoročne bol volený aj za poslanca mestského zastupiteľstva a za člena niekoľkých jeho výborov (komisií). Podľa mestskej zápisnice v roku 1879 bol členom finančného výboru aj staviteľského a protipožiarneho výboru. Na obdobie rokov 1899 – 1901 bol okrem dvoch už spomenutých zvolený aj za člena výboru pre verejné zdravie, kde pôsobil spoločne s mestským lekárom Dr. Petrom Holéczyom, otcom významného slovenského dramatika Ervína Holéczyho, ktorý bol tiež povolaním lekár a písal pod pseudonymom Peter Zván.

V priebehu rokov sa nám podarilo získať aj niekoľko z a u j m a v ý c h informácií od p o t o m k o v Červinkovcov dotvárajúcich profil jeho osobnosti. Pravdepodobne musel byť láskavého srdca a rodinne založený človek, pretože bol ochotný živiť aj manželkine príbuzné. V tej dobe to nevydaté ženy vôbec nemali ľahké.

Keďže nebolo časté, aby ženy z vyšších spoločenských vrstiev pracovali, ak sa teda nevydali, boli odkázané na pomoc rodiny. Taktó

v spoločnej domácnosti s Móricom, Kornéliou a ich deťmi žili údajne aj sestra a sesternica jeho manželky, keďže zostali slobodné a nemali možnosť iného živobytia. Novobanské „zlé jazyky“ okomentovali situáciu tak, že má tri ženy.

Zo spomienok, ktoré sa tradujú z generácie na generáciu, sme sa dozvedeli, že Móric Červinka mal veľmi rád zvieratá, aj ich choval pomerne veľké množstvo hydinou počnúc a končiac somárikmi, ktoré vedeli ťahať koč, pričom vozili nielen svojho majiteľa, ale aj malých „stopárov“. Ak sa neponáhľal, na požiadanie povozil mnohé deti, ktoré sa hrali v uliciach mesta. Pri svojich zvieracích miláčikoch oddychoval aj po každodennej práci. Večer, keď zatvoril lekárnik, ich všetky vypustil doma na dvore a venoval sa im.

Ako lekárnik pôsobil v Novej Bani až do svojej smrti vo veku 72 rokov. Umrel 13. augusta 1921 a pochovaný je v novobanskom cintoríne. V jeho práci pokračoval syn Ladislav (1881 – 1933), ktorý nielenže prevzal lekárnik, ale v otcových šľapajach pokračoval i v spolku dobrovoľných hasičov. V rokoch 1919 – 1922 pôsobil aj ako ich veliteľ a jeho zásluhou bola činnosť spolku po 1. svetovej vojne obnovená.

V Pohronskom múzeu máme v zbierkach niekoľko predmetov dokumentujúcich červinkovskú lekárnik. Sú to viaceré pečiatky či lekárniké vážky s miskami z korytnačiny. Opatrujeme dokonca aj maličkú fľaštičku, dodnes obsahujúcu zvyšok tmavohnedej tekutiny, označenej na vinete ako „Kíčové a vetrové kvapky“, na ktorej je aj názov lekáre – K Spasiteľu.

Mgr. Katarína Konečná,
Pohronské múzeum v Novej Bani
foto: archív PM

Pohronská hradná cesta vsadila na originálne ilustrácie

Projekt Pohronskej hradnej cesty vsadil na odvážny štýl svojej marketingovej komunikácie. Do letnej turistickej sezóny 2020 prišiel s komunikáciou formou pútavých a autentických ilustrácií, ktoré špeciálne pre tento projekt vytvorila uznávaná slovenská ilustrátorka. Spojenie tajomných hradov s veselými, až ironickými ilustráciami má ambíciu odlišiť sa, upútať, zaujať aj detského návštevníka s cieľom komunikovať, že hrady popri Hrone žijú čulým životom a ponúkajú originálne a jedinečné zážitky aj pre súčasníkov.

Po vyše roku fungovania projektu Pohronskej hradnej cesty pod záštitou krajskej organizácie cestovného ruchu Banskobystrický kraj Turizmus, dvoch oblastných organizácií cestovného ruchu Stredné Slovensko a Región Gron a hradných združení si lídri tejto pracovnej skupiny povedali, že projekt je zrelý posunúť sa o krok ďalej.

Záujem o komentované prehliadky hradov popri Hrone v minulom roku nás motivoval, aby sme v roku 2020 tento zážitkový turistický produkt zatraktívili. Na hradoch stredného Pohronia sme prehliadky oživilí o dobové scény, ktoré zábavným spôsobom dopĺňajú výklad hradného pána o histórii hradu. V tomto roku pribudli okrem prehliadok na hradoch Šášov, Revište, Pustý hrad a Zvolenský zámok

aj prehliadky v kaštieli v Hronskom Beňadiku a v kaštieli v meste Žiar nad Hronom, ktorý tiež na Pohronskej hradnej ceste plnil významnú strážnu funkciu.

Spojiť túto vážnu, dôstojnú a tajomnú historickú tému s hravými, veselými, možno až provokačnými ilustráciami bol zámer, ktorého cieľom je odlišiť sa, vzbudiť záujem a zvedavosť. Výber autorky ilustrácií – Barbory Idesovej, bol ovplyvnený jej špecifickým rukopisom, ktorý sa veľmi hodí k rozprávkovému štýlu komunikácie destinačnej značky Banskobystrického kraja Za horami, za dolami, a zároveň ide o veľmi originálny ilustračný rukopis, ktorý je prísľubom, že produkt bude rovnako zaujímavý. Barbora Idesová bola v roku 2019 finalistkou súťaže Czech Grand Design v kategórii ilustrátor roka.

Študovala na Slovensku a momentálne pôsobí v Prahe. Prezentuje sa tvorbou, z ktorej cítiť živosť, slobodu, voľnosť a pozitívnu energiu. Inšpiráciu čerpá v každodennom živote, v bežných činnostiach, v prírode, ale i v mytológii a mytologických postavách. „Barbora dostala pred vytvorením ilustrácií základné informácie o projekte Pohronská hradná cesta. Bez toho, aby to bolo súčasťou zadania, nakreslila jednotlivým hradom oči, uši a nos... symboly zmyslov, ktoré jednoznačne naznačujú hlavnú myšlienku nášho komunikačného konceptu: hrady počuli, videli, cítili... a dnes sú pripravené o tom povedať nám všetkým, ktorých to zaujíma, napríklad na niektoré z jesenných komentovaných prehliadok.“

Tim Pohronskej hradnej cesty

Septembrové prehliadky začínajú byť náročné, pretože vo včelstvách sa prejavuje sledivosť včiel

Približne v druhej polovici augusta včelár urobí prvú taxáciu včelstiev, pričom prehodnotí ich silu, počet zaplodovaných plástov, priestor, ktorý v úli včelstvo obsadzuje, a v neposlednom rade počet zásob v úli. Včelstvo musí mať plné plodisko včiel, minimálne 5 kg zásob medu a do 10 dm² peľových zásob. Stále prebieha postupné zakrmovanie včelstiev na zimu. Cieľom je, aby zásoby predstavovali cca 15 kg zásob. V zateplených úloch je to 12 – 15 kg a v nezateplených úloch 15 – 18 kg zásob, z čoho by mali byť medové zásoby.

Septembrové prehliadky začínajú byť náročné, pretože vo včelstvách sa prejavuje sledivosť včiel, ktorá pri neopatrnosti včelára môže viesť k tzv. rabovke, keď včely z iných včelstiev doslova vyrabujú včelstvo, s ktorým včelár práve pracuje. Pri týchto prehliadkach treba prezrieť každý jeden rámik. Deformované alebo inak poškodené rámiky s dielom včelár vyraduje. Taktiež nie je vhodné príliš veľké množstvo peľových zásob, včelstvu by to mohlo pri jarnom rozvoji uškodiť tým, že nebude mať dostatočný priestor na jarný rozvoj. S pomalým znižovaním teplôt sa znižuje aj plodová aktivita matky. Včelár postupne lieči včelstvá proti klieštikovi včelíemu. Okrem tohto treba myslieť na to, aby počas zimných mesiacov bol na včelnici pokoj, a treba zabrániť prípadným škodcom, ako sú napríklad myši alebo vtáctvo, ktoré úľový pokoj narušajú.

David Štuller

Zaži hrady INAK!

komentované prehliadky hradov

Hrad Revište

1.8. | 29.8. | 10.10.

Pustý hrad

22.8. | 26.9. | 24.10.

Hrad Šášov

7.8. | 12.9. | 3.10.

Zvolenský zámok

15.8. | 19.9. | 17.10.

Kaštieľ Žiar nad Hronom

23.8. | 20.9. | 18.10. | 15.11.

Kláštor Hronský Beňadik

22.8. | 26.9. | 24.10. | 28.11.

Kúp si online na www.zahoramizadolami.sk

Za horami, za dolami

„Všetci raz budeme slabí“

To je názov projektu, ktorý sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci operačného programu Ľudské zdroje.

V zmysle tohto projektu sa 25. augusta 2020 o 15:00 hodine uskutočnilo v dennom centre seniorov LIPA, Kalvárska 37, Nová Baňa, poradenské podujatie týkajúce sa témy prevencie diskriminácie seniorov a osôb so zdravotným postihnutím. Akciu zabezpečil Mestský úrad v Novej Bani prostredníctvom sociálnej pracovníčky Ing. Mgr. Elišky Vallovej. Na stretnutie boli pozvaní aktívni členovia denného centra seniorov a prednášajúcou bola PhDr. Erika Sučanská, členka neziskovej organizácie TERRA GRATIA, Banská Bystrica.

Prednášajúca má blízky pracovný vzťah k seniorom, pretože súčasne vykonáva funkciu riaditeľky zariadenia pre seniorov Dominik, n. o., vo Veľkej Lehote. Svoje teoretické vedomosti a praktické skúsenosti z činnosti so seniormi vhodne vložila do odbornej prednášky z oblasti sociálnej práce. Úvodné stretnutie bolo zamerané na sociálnu terminológiu, ale aj jej praktickú realizáciu v rámci mesta Nová Baňa. Do priebehu podujatia vhodne prispela aj účasť

nášho pána primátora Mgr. MVDr. Branislava Jačuda, MBA, ktorý priebežne informoval o zámeroch a realizácii mesta v sociálnej oblasti. Prednášajúca primeranou formou zapájala do programu všetkých 15 prítomných členov denného centra seniorov. Pán primátor nás ubezpečil, že úvodné stretnutie bude mať pokračovanie vo forme ďalších podujatí, čomu

sa PhDr. Sučanská nebránila. Aj touto cestou chceme preto srdečne poďakovať všetkým zúčastneným a najmä PhDr. Erike Sučanskej za odbornú prednášku a veríme, že po vzájomnej dohode budeme v tejto zaujímavej spolupráci pokračovať.

Ing. Marta Búryová, DCS
foto: Ing. Mgr. Eliška Vallová

Obmedzme živočíšne produkty

V dnešnej časti ekopredsavzatí sa budeme venovať živočíšnej výrobe a bližšie sa pozrieme na dôvody, prečo je lepšie živočíšne produkty v našom jedálničku obmedziť či ich úplne vynechať.

História živočíšnej výroby

Chov zvierat je spojený s agrárnou revolúciou a s prechodom zo zberačsko-loveckého spôsobu obživy na poľnohospodársky. V priebehu storočí sa chov čím ďalej, tým viac zintenzívňoval a najväčší boom nastal v 20. storočí, najmä po 2. sv. vojne. V súčasnosti v chove zvierat dominujú veľkochovy, ktoré by sa dali charakterizovať ako čo najviac zvierat na čo najmenšej ploche.

Ekologický pohľad

Z pohľadu ochrany životného prostredia je živočíšna produkcia veľmi problematická. Tento chov produkuje obrovské množstvo emisií, okrem iného skleníkové plyny ako oxid uhličitý a metán. Chov zvierat si tiež vyžaduje obrovské územia pôdy, ktoré by inak mohli byť využívané na produkciu rastlinnej potravy. Napríklad v porovnaní so stravou vegána na vyprodukovanie stravy mäsožravca je potrebných 5- až 10-krát viac pôdy. Keď sme pri produkcii plodín, zaujímavým paradoxom je to, že drvivá väčšina plodín, z nich najmä kukurica a sója, sa pestujú len preto, aby nakrmili dobytok. K relevantným údajom ešte doplním, že na 1 kg hovädzieho mäsa spotrebujete celkovo 15 000 litrov vody, a pokiaľ vás trápia výrubu pralesov, tak vedzte, že za 90 % z nich môže práve produkcia živočíšnych potravín.

Vedeli ste, že emisie skleníkových plynov z chovu zvierat tvoria 14 – 30 % celkových emisií, teda minimálne toľko, koľko tvorí celosvetová doprava?

Výživový aspekt

Vegánstvo začína byť preferovaným spôsobom výživy pre stále viac osôb. Tým, že ide o niečo relatívne nové a neznáme, majú ľudia tendenciu pozeráť sa na tento spôsob stravovania skôr skepticky. Pokiaľ sa však pozriete na objektívne dáta, v poslednej dobe vyšlo veľa štúdií, ktoré jednoznačne odporúčajú túto stravu a rovnako ju odporúča aj množstvo zahraničných dietologických aj štátnych inštitúcií.

Táto strava tiež ponúka veľké množstvo benefitov. Mnoho ľudí po prechode na stravu bez živočíšnych produktov uvádza, že sa cítia lepšie, ľahšie a majú viac energie. Zároveň sa napríklad vynechaním mlieka, ktoré by v našom jedálničku naozaj nemalo čo robiť, podarí eliminovať množstvo chorôb spojených s trávením. Podľa odhadov je pritom 70 % populácie intolerantných na mlieko, pričom iba minimum ľudí o tom aj reálne vie. Štandardné živočíšne výrobky tiež obsahujú veľa antibiotík a iných chemických látok, ktorými sú zvieratá plošne kŕmené, aby od seba navzájom neochoreli. Často sa môžete stretnúť s tvrdeniami, že rastlinná strava nie je plnohodnotná z pohľadu obsahu vitamínov, minerálov, bielkovín atď. Jediné, čo neviete dostať z rastlinnej stravy oproti tej živočíšnej, je vitamín B12. Tu ale treba uviesť, že aj zvieratá vo veľkochovoch ho majú umelo dopĺňané.

Vedeli ste, že 100 g živočíšnych bielkovín z hovädzieho mäsa vytvorí 50 kg skleníkových plynov, pričom 100 g rastlinných bielkovín napr. z tofu iba 2 kg?

Pohľad utrpenia

Najhorším dopadom veľkovýroby je utrpenie, ktoré musia zvieratá denne podstupovať.

Predstavte si, že by ste boli odsúdení na život, v ktorom nemáte naplnené základné potreby. Musíte bývať v nevyhovujúcich hygienických podmienkach a na takom malom priestore, že sa niekedy ani nemôžete otočiť. Každý deň vidíte chorých a zranených kamarátov, ktorým asi nik nepomôže. A to hovoríme o jedincoch, pri ktorých bolo vedecky dokázané, že majú vedomie a obdobnú škálu pocitov a citov ako my ľudia. O citoch a pocitoch zvierat vo veľkochovoch by sa dali písať celé romány, oveľa väčšiu silu má však pozrieť si všetko uvedené na vlastné oči. Existuje množstvo voľne dostupných dokumentov o živočíšnej výrobe, z tých najnovších odporúčam dokument Dominion.

Vedeli ste, že denne sú zabitú približne 3 miliardy zvierat na hospodárske účely (áno, naozaj nejde o preklep)?

Ako ďalej?

Pokiaľ sa práve necítite na to, že od zajtra nabehnete na vegetariánsku, príp. dokonca vegánsku stravu, nevadí. Každý má svoje tempo a každý malý krok sa počíta. Skúste napríklad na týždeň vynechať mäso a uvidíte, čo to s vami spraví. Prípadne potom ďalší týždeň skúste pokračovať a vynechajte aj mlieko a vajcia a možno sa ani nenazdáte a pri vegánstve zostanete. Fantázii sa predsa medze nekladú. A pokiaľ si život bez živočíšnych produktov neviete predstaviť, kupujte aspoň zdravšie biopotraviny, ktorým som sa venoval v minulých článkoch.

Skutočne pestrú stravu bez živočíšnych produktov praje

Michal Kutlík,
OZ Pestrec

ZO ŽIVOTA ORGANIZÁCIÍ

ŠTÁLANSKÚ KVAPKU KRVI BUDÚ PRIPOMÍNAŤ VYSADENÉ STROMČEKY

V kultúrnom dome na Štáloch sa vo štvrtok 3. septembra uskutočnil už druhý ročník Štálskej kvapky krvi. V závere akcie prítomní sadili stromčeky.

Kulturák konečne zas ožil

V KD Štále bolo vyše polroka ticho. Korona zasiahla kultúrny život aj v tejto časti Novej Bane. Smutné ticho zmenilo stretnutie niekoľkých desiatok ľudí, z toho 35 darcov a 5 prvodarcov. Prišli darovať tú najvzácnejšiu tekutinu – krv. Najviac darcov prišlo z Novej Bane, no privítali sme aj 66-násobného darcu zo Žarnovice, prvodarkyňu z Brehov alebo trénera Mestského futbalového klubu Nová Baňa pochádzajúceho zo Srbska, dlhodobo žijúceho na Slovensku. Napriek začínajúcemu školskému roku si čas na tento humánný čin našli aj niekoľkí učitelia, ktorí sú vzorom pre svojich žiakov. Posádka Národnej transfúznej služby z Banskej Bystrice k nám už po druhýkrát trafila viac-menej bez problémov. Nechýbala pracovníčka Slovenského červeného kríža, ktorá sa spolu s OZ Novobanskí Patrioti postarala o občerstvenie darcov.

Nové stromy

Podujatie pokračovalo vonku, pred KD Štále. S nápadom vysadiť pred kulturákom niekoľko stromov prišiel môj kamarát zo Štálov ešte minulý rok. Myšlienka sa stala skutočnosťou vďaka finančnému príspevku firmy Cortizo Slovakia, a. s., a tak sme mohli pred KD Štále zasadiť jeden platan javorolistý a tri lípy rancho dorastajúce do výšky 6 až 10 metrov. Pomôcť nám prišli detičky z MŠ Kolibská. Z Cortiza prišli aj štyria darcovia, ktorí spolu s Beátou Reptíkovou, riaditeľkou závodu, a Miguelom Calvom, riaditeľom zahraničných filiálok, vysadili prvú z troch lípiek. „Štálskú kvapku krvi chceme podporovať aj v budúcnosti,“

deklarovala záujem firmy B. Reptíková. „Vážime si darcovstvo krvi, veď nikto z nás nevie, kedy on sám alebo jeho blízki budú takúto formu pomoci potrebovať.“ Druhý stromček vysadil darca zo Štálov, tretí zástupcovia NTS a SČK a štvrtý hlavný organizátor – Valachovičovi. Najväčšími pomocníkmi však boli šikovní škólkari.

Podakovanie patrí všetkým darcom, pomocníckam Renke a Aničke, Viťovi a ďalším ľuďom, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k úspešnému zvládnutiu akcie!

Viktória Valachovičová
foto: Peter Valachovič

TriTAJCHlon 2020

Posledná prázdninová sobota na Tajchu patrila druhému ročníku triatlonových pretekov TriTAJCHlon 2020.

Podujatie zorganizovalo OZ TajchŠport s finančnou a materiálnou podporou mesta Nová Baňa. Na Tajch si prišli zmerať sily pretekári z celého Slovenska, Maďarska a dvaja Rusi. Zastúpenie tu mali kluby z Košíc, Dolného Kubína, Spišskej Novej Vsi, Pezinka, Levíc, Žiliny, Popradu, Bratislavy, Banskej Štiavnice a Nových Zámok. Podujatia sa zúčastnilo spolu 169 športovcov.

Doobeda sa pretekalo na objemoch šprint triatlonu: 750 m plávanie, 20 km cyklistika, 5 km beh. V absolútnom poradí obhájil svoje vlašajšie víťazstvo Marek Pavúk, medzi ženami dominovala maďarská olympionička Zsófia Kovacs. Diváci mali možnosť sledovať aj úradujúceho majstra sveta v triatlone, veterána Mira Ozoráka z TK Nové Zámky, ktorý potvrdil svoje kvality a zvíťazil medzi veteránmi.

Poobedný program patril pretekom v žiackych kategóriách, kde sa predstavili aj novobanskí pretekári bratia Tomáš a Richard Mikuškovi, sestry Barbora a Žaneta Gajdošové a Maxim Hrnčiar. Veríme, že o rok sa odvážia viacerí.

Na záver chceme poďakovať mestu Nová Baňa a sponzorom za podporu a úžasným dobrovoľníkom, ktorí nám nezištne pomohli s náročnými prípravami.

BoBa Gajdošová
foto: Peter Valachovič

**Mesto Nová Baňa vás pozýva
na koncert country kapely**

WEEKEND

25. 9. 2020 o 19.00 hod.

v kine VATRA Nová Baňa

MY SME
WEEKEND

Vstupné 3 EUR

Predpredaj vstupeniek v Informačnom centre mesta Nová Baňa, Nám. slobody č.1,
tel.: 045/ 67 82 881.

Podujatie sa uskutoční za dodržiavania opatrení vydaných v súvislosti s COVID-19.

SUSEDovica sa vydarila aj po štvrtýkrát

„Prečo dávate semená aj susedom?“ spýtal sa novinár. „Neviete prečo?“ čudoval sa farmár. „Vietor vezme peľ zo zrelého obilia a roznesie ho na okolité polia. Ak budú susedia pestovať nekvalitné obilie, vietor opelí moje obilie a zníži sa aj jeho kvalita. Ak chcem dopestovať kvalitné obilie, musím pomôcť susedom, aby tiež pestovali prvotriedne.“ Farmár si uvedomoval, že v živote všetko so všetkým súvisí. Obilie sa nevyšľachtí, ak sa nevyšľachtí aj susedovo. Platí to aj v iných oblastiach. Tí, ktorí sa rozhodnú žiť v mieri, musia pomôcť aj susedom žiť v mieri a pokoji. Hodnota života sa meria životom tých, ktorí žijú s nami. Tí, ktorí sa rozhodli žiť šťastne, musia pomôcť iným šťastie nájsť. Blaho každého sa spája s blahom všetkých.

Aj preto sme sa my, susedia z Dlhej lúky za potokom, toto leto v jednu krásnu slnečnú sobotu 8. 8. opäť stretli, aby sme spolu prežili už štvrtý ročník našej SUSEDovice.

Prípravy na ňu boli v tomto období, pochopiteľne, ešte intenzívnejšie a mnohí sa nevedeli dočkať toho, kedy si nájdu pozvánku na akciu

vo svojich poštových schránkach, a nevedeli, či sa tak vôbec stane. No stalo sa a nakoniec aj prijali pozvanie tentokrát úplne všetci susedia, pričom sa už stáva pomaly zvykom, že sa na našu SUSEDovicu vracajú aj ostatní členovia jednotlivých rodín i so svojimi deťmi, hoci už v Novej Bani nebývajú.

Atak sme sa po roku opäť zabavili, porozprávali, zatancovali si a pomaškrtili, ale hlavne sme opäť upevnili naše susedské vzťahy bez ohľadu na vek či generácie. Oslávili sme narodeniny, stali sme sa neplánovane súčasťou svadby, zaspomínali sme si na tých, ktorí nás už opustili. Ďakujeme, susedia, že môžeme spolu zdieľať

jeden deň v roku, a tak, veríme, byť príkladom dobrých susedských vzťahov v Novej Bani. Nech po celý rok každý, s kým sa stretnete, odchádza od vás lepší a šťastnejší.

Dovidenia o rok!

susedky z Dlhej lúky
foto: súkromný archív

DIVADELNÉ PREDSTAVENIE „O KOCÚROVI A PYŠNEJ HVIEZDE“

Mesto Nová Baňa privítalo dňa 25. 8. 2020 Divadlo zo šuflíka, ktoré k nám zavítalo s predstavením „O kocúrovi a pyšnej hviezde“. Jeho hlavným hrdinom bol kocúrik Leo, ktorý však nebol obyčajný kocúr, ale vedel aj rozprávať a vždy, keď sa zvečeri, z terasy domu sledoval oblohu, aby sa pozeral na najjasnejšiu hviezdu zo všetkých. Hviezdu nazval Jasnuľienka. Jeden večer však jeho obľúbená hviezda zmizla a Leo sa ju vydal hľadať. Na svojej ceste stretol prefíkanú mačku, v lese zákonom chráneného hlucháňa hôrneho, ale aj bláznivého čarodajníka Lesomila. Ten mu vyčaroval vzducholoď, ktorá mu pomohla na ceste k pánovi oblohy, ktorý hviezdu ukryl, lebo bola pyšná a škaredo sa správala k ostatným hviezdám. Kocúrik jej napokon pomohol spolu s deťmi a hviezda Sírirus – „Jasnuľienka“, opäť zažiarila na oblohe a kocúrik sa mohol vrátiť domov.

Interaktívny príbeh o sile priateľstva obohatený o tieňové divadlo a množstvo pesničiek bol na záver divákmi odmenený potleskom. O tom, že príbeh bol naozaj pútavý, svedčili spokojné detské tváričky a ďakovné slová rodičov za pekné predstavenie.

Spomenúť však musím aj členky Divadla zo šuflíka, ktorým sa u nás v Novej Bani veľmi dobre hralo a naše detské publikum ocenili slovami chvály.

text a foto: Dagmar Lachká,
MsÚ Nová Baňa

Gymnázium Františka Švantnera informuje...

Novinkou tohto školského roka je zmodernizovaný gymnaziálny dvor i rozšírenie poskytovania odborných služieb žiakom i zamestnancom školy.

Nový školský dvor

Po dvoch rokoch intenzívnej práce sa tešíme z nového školského dvora. Ten starý bol v havarijnom stave a uplynulý školský rok bol úplne uzavretý. Realizovaná rekonštrukcia zahŕňala opravu oporného múru a vytvorenie parkovacích miest pre zamestnancov školy a oddychovej zóny pre žiakov. Celá prestavba znamenala okrem samotnej práce na školskom dvore množstvo administratívnej práce, podanie nového projektu, konzultácie s odborníkmi, vybavovanie povolení, žiadostí, neustálu komunikáciu s úradmi, ale aj trpezlivosť zo strany verejnosti najmä v mesiacoch máj – jún – júl, keďže premávka v meste bola čiastočne obmedzená. **ĎAKUJEME!** Moje osobitné poďakovanie patrí pracovníkom Stavebného úradu pri MsÚ v Novej Bani a odboru starostlivosti o životné prostredie na Okresnom úrade v Žarnovici, p. Ing. Emilovi Petlušovi a p. Jozefovi Holému za ich nasadenie a ochotu riešiť aktuálny stav rekonštrukcie a p. Alene Mažgútovej, hospodárke školy, za všetku administráciu spojenú so stavbou. Hoci nás ešte čakajú finálne úpravy v súvislosti so zazelenaním oddychovej zóny a osadením mestského mobiliáru, vzniknutá plocha už teraz pôsobí moderne a bezpečne. Rekonštrukcia celej stavby sa realizovala z finančných prostriedkov Banskobystrického samosprávneho kraja.

Pedagogický tím posilní školská psychologička

V novom školskom roku 2020/2021 bude v Gymnázium Františka Švantnera v Novej Bani pôsobiť psychologička Mgr. Adriana Gregorová. V roku 2014 ukončila vysokoškolské štúdium v odbore psychológia na Univerzite Komenského v Bratislave. Odvtedy získavala profesijné skúsenosti v rezorte školstva ako školská psychologička vo dvoch školách i ako poradenská psychologička v rámci CPPPaP (Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Žiar nad Hronom) a ČŠPP (Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva Nová Baňa). V súčasnosti

ukončuje 4-ročný psychoterapeutický výcvik v Gestalt psychoterapii v inštitúte Dialóg, ktorý je akreditovaný Slovenskou psychoterapeutickou spoločnosťou. Po 11 rokoch sa vracia späť do svojho gymnázia, ktoré takto po prvýkrát bude môcť poskytovať študentom psychologické služby priamo v škole.

Študenti tak budú mať možnosť obrátiť sa na psychologičku pri zvládaní ťažkostí, s ktorými sa stretávajú počas štúdia i v osobnom živote, a získavať podporu v oblastiach:

- **poradenské konzultácie pri problémoch v učení** (ťažkosti v učení, problémy v koncentrácii, motivácii, tréma, silná úzkosť pri skúšaní, rozvíjanie efektívneho učenia sa a pod.);
- **psychologické poradenstvo pri riešení problémov osobnostného, sociálneho a emocionálneho života** (agresívne a impulzívne správanie, nízke sebahodnotenie, nedostatok sebaúcty, úzkostné prejavy, neistota, problémy s adaptáciou a so začlenením sa do kolektívu, problémy v prežívaní, vo vzťahoch s rodičmi, spolužiakmi, problémy v partnerských vzťahoch a pod.);
- **podporná psychoterapia v prípade ťažkých životných udalostí, študijných a životných**

kríz, nadmernej záťaže, vysokého stresu a iné;

- **psychologické poradenstvo zamerané na rozvoj osobnosti a sociálnych zručností** (podpora osobnostného rastu, sebapoznávania, rozvoj emocionálnej inteligencie, empatie, asertivity, komunikačných zručností, zručností na riešenie konfliktov, psychohygieny a iné);
- **profesijné poradenstvo pri výbere ďalšieho štúdia a povolania.**

Školská psychologička poskytuje poradenské služby po dohode aj zákonným zástupcom (v oblastiach týkajúcich sa výchovných či vzdelávacích ťažkostí študentov) i pedagógom, ktorí budú mať možnosť konzultovať priamo na pracovisku otázky týkajúce sa najmä ich práce so študentmi. Ďalej v škole poskytuje konzultácie i výchovnému poradcovi, koordinátorovi prevencie, odborným zamestnancom CPPPaP a ČŠPP, vedeniu školy a podieľa sa na celkovej optimalizácii a skvalitňovaní výchovy i vzdelávania. Tešíme sa na spoluprácu, ktorá, pevne veríme, prispeje k ďalšiemu rozvoju školy.

**PaedDr. Renáta Juhásová,
Mgr. Adriana Gregorová**
foto: archív GFŠ

MOJE NEMECKÉ LETO – PASCH – JUGENDKURS

Letné prázdniny v Nemecku nemohli kvôli korone prežiť ani vybrané účastníčky jazykového vzdelávania v nemeckom jazyku – študentky 3.A Helena Křápková a Michaela Éderová. A hoci im boli poskytnutá možnosť zúčastniť sa kurzu aspoň online formou, využila ju len Helena, ktorá online PASCH-Jugendkurs zhodnotila takto:

„Je už tradíciou, že vybraní žiaci našej školy sa cez letné prázdniny zúčastňujú letných mládežníckych kurzov v Nemecku. Tento rok som do Nemecka mala poletieť aj ja. Ale

ako mnoho iných vecí aj kurzy v Nemecku organizované Goetheho inštitútom boli cez toto leto zrušené a nahradené online formou. A tak dva týždne mojich letných prázdnin trochu spestrilo online štúdium nemeckého jazyka. Hlavnými témami môjho kurzu boli životné prostredie a vzdelávanie. O týchto témach som sa učila a diskutovala spolu s ďalšími stredoškolkami z Kanady, Mexika, Srbska, Argentíny, Egypta a Čiernej Hory. Dozvedela som sa zaujímavosti o živote a kultúre v krajinách mojich „spolužiakov“, ale aj v Nemecku. Online vyučovanie bolo

doplnené aj úlohami, kvízmi a videami na stránke Goetheho inštitútu. No s istotou môžem povedať, že tak ako „online škola“ nemôže nahradiť tú obyčajnú, ani online Jugendkurs nenahradí ten v Nemecku. Napriek tomu, že naša lektorka bola milá a vysvetlila nám všetko, čomu sme nerozumeli, často bolo pre mňa vyučovanie nudné a nezábavné. Som síce rada, že som sa mohla letného nemeckého online kurzu zúčastniť, no rozhodne by som ho nezaradila medzi moje najlepšie zážitky z letných prázdnin.“

Helena Křápková

Nový začiatok v ZŠ Jána Zemana

Čas prázdnin a dovoleniek je nenávratne preč. Začal sa nový školský rok, ktorý je pre všetkých veľkým otáznikom. Nikto nevie, čo presne nás čaká, ale všetci veríme, že brány školy zostanú otvorené celých desať mesiacov, tak ako to má byť. Mesiac august sa v základnej škole Jána Zemana niesol v duchu dokončovania veľkých rekonštrukcií, ktoré v škole počas prázdnin prebiehali. Všetci zaangażovaní pracovali ako včeličky, aby žiaci v septembri mohli zasadiť do školských lavíc. Žiakov a zamestnancov čaká čistička vydezinfikovaná škola, za čo ďakujeme pánovi Martinovi Bedenskému, ktorý dezinfekciu vykonal sponzorsky.

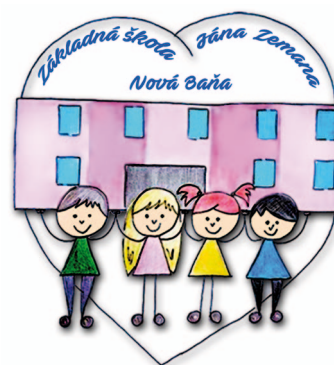
Nový školský rok je plný zmien i v personálnej oblasti. Pribudlo veľa nových kolegov v radoch učiteľov, asistentov, vychovávateľov, ale aj odborných zamestnancov. V 1.A je triednou pani učiteľkou pani učiteľka Mgr. Mariana Andrášiková, v 1.B nová pani učiteľka Mgr. Zuzana Geršňová, v 2.A nová pani učiteľka triedna Viera Kopernická, v 3.C, ktorá vznikla rozdelením tried pre vysoký počet žiakov v triedach tretiaakov, nová pani učiteľka Mgr. Katarína Garajová, v 4.A nová pani učiteľka triedna Mgr. Viera Beniaková. Piataci budú mať tiež pre nich nové triedne pani učiteľky, 5.A pani učiteľku Mgr. Ivanu Závalcovú a 5.B pani učiteľku Mgr. Katarínu Štefančovou. Ostatným triedam zostávajú ich

už dobrí známi triedni učitelia. Učiteľský zbor obnoví nová pani učiteľka chémie RNDr. Daniela Benčatová. V ŠKD budú pracovať naše pani vychovávateľky Ľudmila Zimermanová, Bc. Janka Kršiaková a nové pani vychovávateľky Bc. Adriana Kocianová a Bc. Mária Raffajová. Medzi asistentkami pribudne nová pani asistentka Mgr. Dominika Kašubová a pani učiteľka slovenského jazyka v 6.C a asistentka Mgr. Miroslava Hrabínová. Školskou psychologičkou je Mgr. Gabriela Nehézová a špeciálnou pedagogičkou bude od októbra Mgr. Terézia Soláriková.

Všetkým žiakom i zamestnancom školy želáme úspešné vykročenie do nového školského roka, pevné

zdravie a hlavne zodpovedný prístup k danej situácii, aby sme úspešne a spolu zvládli celý školský rok v škole bez nútených prestávok.

Mgr. Denisa Bátorová

Štvrtá časť projektu eTwinning 2019/2020

Leto prešlo a spolu s ním sa skončila aj štvrtá časť projektu eTwinning s rovnakým názvom – LETO. V medzinárodnom projekte, ktorého cieľom bolo priblížiť tradície svojho mesta počas štyroch ročných období, pracovali školy zo Slovenska, Rumunska, Španielska a štyri školy z Turecka, pričom naša škola bola zostavovateľom a koordinátorom celého projektu. Posledná časť bola, žiaľ, poznačená opatreniami, ktoré mali spomaliť šírenie ochorenia Covid-19, takže mnohé tradičné podujatia a letné festivaly sa v daných krajinách nemohli uskutočniť. Napriek nepriaznivej situácii priniesli letné mesiace niekoľko zaujímavých podujatí.

Naši študenti pripravili pre svojich partnerov prezentáciu o tradičnom baníckom faklovom sprievode a Anna bále na Zvoničke. Súčasťou

prezentácie sú aj informácie o histórii baníctva v Novej Bani, o náučnom baníckom chodníku a o archeologickom objave Potterovej strojovne.

Rumunskí študenti informovali o oslavách Dňa detí, ktorého cieľom je pripomenúť si, že deti majú tiež svoje práva. Pred dvomi rokmi bol v Rumunsku tento deň uznaný ako štátny sviatok, takže deti môžu celý deň stráviť so svojimi rodičmi. Zaujímavý sviatok v Rumunsku je tzv. Sanzienele, ktorý sa oslavuje 24. júna. Sanzienele sú podľa starodávnej tradície vlastne dobré víly, ktoré sa za nepriaznivých podmienok môžu meniť na nebezpečné rusalky. V tento deň dievčatá stretávajú svojich vyvolených, ľudia víjajú vence a umiestňujú ich na strechy domu. Ak veniec zostane na streche a neskĺzne, znamená to šťastie a dobrý rok.

Španielski študenti priniesli

žiacke certifikáty III.A- SOŠNB

recept na koláč sv. Jána, ktorý sa pečie v Španielsku 24. júna. Je to kysnutý sladký koláč ozdobený orieškami a čerešňami a nechýba v žiadnej domácnosti.

Tureckí partneri nám priblížili festival nábytku v Burse, ktorý sa koná dvakrát za rok a je medzinárodný a má medzinárodnú platnosť. Pod jednou strechou sa vystavujú moderné, klasické, avantgardné a rustikálne nábytky. V Turecku sa v lete organizuje aj pre nás netradičný festival vo wrestlingu. Je to typický turecký sviatok s bohatou tradíciou a zúčastňujú sa ho tisíce wrestlerov po celej krajine. Festival je kombináciou moslimskej kultúry a tureckej tradície. Súčasťou festivalu v Izmire sú aj bohaté sprievodné podujatia.

Projekt eTwinning bol časovo náročný, no zároveň veľmi obohacujúci a trval celý uplynulý školský rok. Priestor TwinSpace sa zaplnil množstvom prezentácií, obrázkov, dokumentov, článkov a videí, s partnermi sme si vymenili

aj pekné ručne vyrobené darčeky. Po skončení projektu jednotlivé krajiny spracujú konkrétny materiál vo forme tlačenej knihy, e-knih, bulletinov, CD, DVD, ktoré sa budú môcť využívať vo výučbe cudzích jazykov, dejepisu alebo geografie. Výsledky projektu budú poskytnuté aj informačným centrom v jednotlivých mestách.

Prácu na projekte doposiaľ ocenili národné agentúry na Slovensku a v Španielsku. SOŠ obchodu a služieb v Novej Bani a Strednej odbornej škole v Manrese boli udelené národné certifikáty kvality (NQL).

PaedDr. Slavomíra Gáborová,
koordinátorka projektu
foto: archív SOŠ

Sanzienele - Rumunsko

PONUKA SLUŽIEB NA CINTORÍNE

Technické služby mesta Nová Baňa ponúkajú záujemcom o úpravu a údržbu hrobových miest nasledovné služby:

- očistenie náhrobného kameňa
- odburinenie a skyprenie pôdy
- zálievku kvetov a odstránenie odkvitnutých kvetov
- odpratanie lístia a snehu
- výmenu vody vo váze a odstránenie uvädnutých kvetov
- zapálenie kahancov
- fotodokumentáciu zaslanú na e-mailovú adresu

Balík služieb	Jednohrob	Dvojhrob	Hrob > 6 m ²
jednorazový	10,00 €	15,00 €	20,00 €
výročia, 2 x ročne	20,00 €	30,00 €	40,00 €
12 x ročne	100,00 €	150,00 €	180,00 €

V prípade záujmu nás neváhajte kontaktovať:
e-mail: tsnb.dmullerova@gmail.com
telefónne číslo: 0915 350 413
alebo osobne u kontaktnej osoby: Drahomíra Müllerová

Zubná pohotovosť

MUDr. Králik Ján, Lieskovská cesta 2298/4,
ZVOLEN, tel.: 045/5321288

Ordinačné hodiny

pondelok - piatok 15:00 – 18:00
sobota, nedeľa, sviatky 8:00 – 13:00

Obyvatelia mesta Nová Baňa a okolia
spádovo pripadajú v rámci
pohotovostných služieb u stomatólogov
MUDr. Králikovi zo Zvolena.

POHOTOVOSTNÉ LEKÁRENSKÉ SLUŽBY

v okrese ŽARNOVICA v mesiacoch september a október

19. 9. 2020	Lekárň VALERIANA Nám. SNP 22, 96681 Žarnovica	7:30 - 10:30
20. 9. 2020	Lekárň VALERIANA Nám. SNP 22, 96681 Žarnovica	9:00 - 12:00
26. 9. 2020	Lekárň ALTHEA Bystrická 54, 96681 Žarnovica	8:00 - 11:15
27. 9. 2020	Lekárň ALTHEA Bystrická 54, 96681 Žarnovica	9:00 - 12:00
3. 10. 2020	Lekárň Horná, A. Kmeťa 6, 96801 Nová Baňa	7:30 - 11:00
4. 10. 2020	Lekárň Horná, A. Kmeťa 6, 96801 Nová Baňa	9:00 - 12:00
10. 10. 2020	Lekárň AQUA Dolná 247/4, 96681 Žarnovica	8:00 - 11:00
11. 10. 2020	Lekárň AQUA Dolná 247/4, 96681 Žarnovica	9:00 - 12:00
17. 10. 2020	Lekárň BREZNICA T. Breznica 700, 96652 T. Breznica	9:00 - 14:00
18. 10. 2020	Lekárň BREZNICA T. Breznica 700, 96652 T. Breznica	9:00 - 12:00
24. 10. 2020	Lekárň VITAE Nám. slobody 9, 96801 Nová Baňa	7:30 - 11:00
25. 10. 2020	Lekárň Dr.Max Nám. slobody 3/4, 96801 Nová Baňa	9:00 - 12:00
31. 10. 2020	Lekárň ALTHEA Bystrická 54, 96681 Žarnovica	7:30 - 11:00

(inzercia č. 3/9)

Zomrel Ján A. Holý, podpredseda Svetového združenia Slovákov v zahraničí

Vo veku 98 rokov zomrel 24. júla Ján A. Holý, vydavateľ a šéfredaktor novín Slovákov v Amerike, podpredseda Svetového združenia Slovákov v zahraničí a generálny tajomník Slovenskej ligy v Amerike. Pohreb sa uskutočnil 1. augusta 2020 v Kostole sv. Jána Nepomuckého v New Yorku.

Ján A. Holý bol rodák z Novej Bane. Na Slovensku pracoval ako redaktor vysokoškolského časopisu Borba a v rokoch 1945 – 47 pracoval ako redaktor Spravodajskej agentúry Slovenska. V roku 1947 bol zadržávaný v nemeckom utečeneckom tábore v Ludwigsburgu, kde šéfoval časopisu Slobodné Slovensko. Po prepustení v januári 1948 emigroval do USA.

Novinárskych práci a redigovaní novín a časopisov sa venoval aj po príchode do Ameriky v roku 1949. V rokoch 1950 – 54 pracoval ako výpomocný redaktor novín Katolícky sokol, v rokoch 1952 – 54 v redakcii Dobrého pastiera. Potom inicioval založenie politickej revue Rozhlady (1956 – 59), ktoré aj redigoval. Stovky článkov publikoval aj v ďalších americko-slovenských novinách, kalendároch a zborníkoch. Ako spoluautor sa redakčne podieľal na monografickej publikácii o amerických Slovákoch The Slovaks in America (1977) a je spoluautorom knihy Slovenská Amerika – Slovak America, ktorá vyšla na Slovensku (1999). Od roku 1989 bol šéfredaktorom a vydavateľom mesačníka Slovákov v Amerike. Vďaka svojej novinárskej práci, ktorú v zahraničí nepretržite vykonával šesť desaťročí, sa radí

k nestorom slovenskej exilovej žurnalistiky. V rokoch 1975 – 2002 bol Ján A. Holý generálnym tajomníkom Slovenskej ligy v Amerike, potom čestným generálnym tajomníkom.

Stál taktiež pri zakladaní Svetového združenia Slovákov v zahraničí v roku 2002, ktorého bol desať rokov (2006 – 16) podpredsedom. Vyše 50 rokov sa Ján Holý venoval aj organizačnej, národno-kultúrnej a politickej práci. Bol spoluzakladateľom Slovenského sociálneho výboru, ktorý mal na starosti získavať finančnú podporu pre utečencov.

Ďalej bol činný v Slovenskom demokratickom bloku a Slovenskom študijnom stredisku, pracoval v predsedníctve americkej pobočky Slovenskej národnej rady v zahraničí a viedol miestny organizačný výbor v New Yorku pri zakladaní Svetového kongresu Slovákov. Slovenská republika ocenila jeho dlhoročnú publicistickú prácu a reprezentovanie Slovákov v zahraničí udelením niekoľkých vysokých vyznamenaní. Získal aj Cenu M. R. Štefánika Svetového združenia Slovákov v zahraničí. Česť jeho pamiatke!

Mgr. Iveta Lukáčová, Msú Nová Baňa
Zdroj: internet

foto: Pavel Meleg

foto: Robert Huttner

foto: súkromný archív

2014/10/

